

Advies commissie kerkenraad

Versie: 18 april 2024

Opgesteld door: Linda Boesschen Hospers, Rita KleinJan, Anneke den Ouden, Eline Pool,
Gerrit Veldhuis en Dini Wolters

Opdracht

De opdracht omvat advies te geven over de volgende onderwerpen:

1. Samenstelling en structuur kerkenraad t.b.v. een efficiënte en effectieve werkwijze (kleine kerkenraad/werkgroepen).
2. Minimaal benodigd aantal kerkenraadsleden met de daarbij behorende functies.
3. Aantal, grootte en indeling secties.
4. Wijze waarop huisbezoek plaats kan vinden.
5. (Ouderen)pastoraat.
6. Onderwerpen die de commissie verder van belang acht voor een goed functionerende structuur en cultuur.

Samenstelling en structuur kerkenraad nieuwe wijk (samenvoeging wijk West en Zuid)

Grote kerkenraad (voor de hoofdlijnen)

- Alle ambtsdragers (inclusief predikant)
- Komt minimaal vier keer per jaar bij elkaar¹
- Taken:
 - o Bezinnen op de voor de wijkgemeente belangrijke onderwerpen
 - o Voorgenomen grote beleidswijzigingen voor te leggen aan de wijkgemeente
 - o Voorstellen en besluiten over de plaatselijke regeling en het beleidsplan
 - o Verantwoordelijk voor beroepingswerk predikant als dat aan de orde is

Ons advies is om de grote kerkenraad² te laten bestaan uit:

Functie	Taak	Aandachtsgebied/ opmerkingen	#
Ouderling	Voorzitter		1
Ouderling	Scriba (1 ^e en 2 ^e scriba of bepaalde taakverdeling?)		2
Predikant			1
Ouderling	Kerkrentmeester	De kerkrentmeesters verdelen de volgende aandachtsgebieden: fondswerving, gebouwen en onderhoud, audio/video en ICT middelen	8
Ouderling	Pastoraat	Tevens coördinator van een pastoraal team	8
Ouderling	Pastoraat 80+		2
Ouderling	Jeugd		4
Ouderling	Missionair		2
Ouderling	Rouw/trouw ³		1
Diaken			6
Diaken	Jeugd		2
		Totaal	37

¹ Dat is ook een vereiste volgens de kerkorde.

² Vanuit deze grote kerkenraad wordt ook ambtelijke aanwezigheid tijdens de erediensten ingevuld. Het advies is om per dienst twee ouderlingen, één ouderling kerkrentmeester en één diaken aanwezig te laten zijn. Bij het Heilig Avondmaal zullen twee diakenen aanwezig zijn.

³ Het uitgangspunt is dat bij rouw en trouw een ouderling (of pastoraal bezoeker) aanwezig is die al betrokken is bij iemand. Bij verhindering van diegene of ter ondersteuning, kan de ouderling rouw en trouw dienst doen.

Kleine kerkenraad (voor de details)

- Vertegenwoordigers van alle functies/werkgroepen, deze afvaardiging kan rouleren. Advies roulatie minimaal 2 jaar.
- Komt acht keer per jaar bij elkaar
- Taken:
 - o Het leiding geven aan de verkiezing van ambtsdragers
 - o Het voorbereiden en opstellen van het beleidsplan van de wijkgemeente
 - o Het zoeken naar samenwerking met andere kerken
 - o Het vaststellen van protocollen, reglementen, het instellen van commissies
 - o Inhoudelijk voorbereiden van de vergaderingen van de grote kerkenraad
 - o Voorbereiding wijkgemeenteavonden
 - o Dagelijkse leiding aan de opbouw van de wijkgemeente, praktische invulling
 - o Afhandelen van ingekomen stukken
 - o Communicatie naar wijkgemeente, kerkenraad en commissies.

Ons advies is om de kleine kerkenraad te laten bestaan uit:

Ambt	Taak(gebied)	Opmerkingen	#
Ouderling	Voorzitter		1
Ouderling	Scriba		1
Predikant			1
Ouderling	Kerkrentmeester		1
Ouderling	Kerkrentmeester		1
Ouderling	Pastoraat	Tevens coördinator van een pastoraal team	1
Ouderling	Pastoraat	Tevens coördinator van een pastoraal team	1
Ouderling	Pastoraat 80+		1
Ouderling	Jeugd		1
Ouderling	Missionair		1
Diaken	Jeugd		1
Diaken			1
		Totaal	12

De minimale samenstelling van de kleine kerkenraad volgens de kerkorde is zes leden, bestaande uit een predikant, twee ouderlingen, twee diakenen en een kerkrentmeester.

Moderamen – treedt op als een dagelijks bestuur

Vanuit de kleine kerkenraad neemt een aantal ambtsdragers zitting in het moderamen. Het moderamen heeft als taak het voorbereiden, samenroepen en leiden van de kerkelijke vergadering. Daarnaast neemt het moderamen besluiten over zaken waarvoor geen uitstel mogelijk is.

Voorstel voor samenstelling moderamen:

Ambt	Taak(gebied)	#
Ouderling	Voorzitter	1
Ouderling	Scriba	1
Predikant		1
Ouderling	Kerkrentmeester	1
Diaken		1
	Totaal	5

Vormgeving gemeentepastoraat

Voor de vormgeving van het pastoraat is ons advies om pastorale teams op te zetten, waarbij bezoeken voornamelijk afgelegd worden door pastoraal bezoekers. Daarbij is het voorstel om het ouderenpastoraat (80+)⁴ separaat van het reguliere pastoraat vorm te geven (zoals dat nu in wijk West ook al gebeurt; een apart pastoraal team voor het ouderenpastoraat). Met het voorgaande (pastorale teams en apart ouderpastoraat) streven we ernaar om het pastoraat samen als wijkgemeente te dragen en te verdelen onder meer(dere) mensen. Hiermee streven we naar meer betrokkenheid en verantwoordelijkheid binnen de wijk.

De **pastoraal bezoekers** (m/v) leggen de pastorale bezoeken af en geven extra pastorale aandacht aan de leden die dat nodig hebben. Zij zijn verantwoordelijk voor tien tot vijftien adressen (pastorale eenheden). Gemeenteleden met deze functie worden niet formeel bevestigd als ambtsdragers. Wel wordt van hen gevraagd om een geheimhoudingsbelofte af te leggen. De pastoraal bezoekers zijn bij voorkeur woonachtig in het geografische gebied waaraan ze verbonden zijn.

Een pastoraal team wordt aangestuurd door een **ouderling pastoraat** die lid is van de grote kerkenraad. De taak van deze ouderling is het aansturen van het pastorale werk in het betreffende pastorale team. Deze ouderlingen pastoraat hebben tevens de taak om de pastoraal bezoekers te ondersteunen (bijvoorbeeld meegaan bij een lastig gesprek en fungeren als klankbord). Zo mogelijk kunnen de ouderlingen pastoraat ook zelf de pastorale gesprekken voeren (door een deel van de huishoudens die onder hun pastorale team vallen voor hun rekening nemen). De ouderlingen pastoraat hebben daarnaast gezamenlijk de verantwoordelijkheid om de pastorale bezoekers toe te rusten in samenwerking met de predikant. Crisispastoraat wordt doorgeleid naar de predikant.

Je zou er bijvoorbeeld aan kunnen denken dat alle ouderlingen pastoraat en alle pastoraal bezoekers twee keer per jaar bijeenkomen voor een toerustingsavond (over een bepaald thema, over gespreksvoering etc.). Daarnaast zou elke ouderling pastoraat één keer per kwartaal bijeen kunnen komen met de pastoraal bezoekers die gekoppeld zijn aan het betreffende team voor het delen van ervaringen en afstemming over het bezoekwerk.

De ervaring in de afgelopen jaren is dat het groothuisbezoek als vorm voor het pastoraal gesprek/geloofsgesprek gewaardeerd wordt door gemeenteleden. Het organiseren van deze groothuisbezoeken is ook een taak voor de ouderlingen pastoraat (eventueel door het samenvoegen van de pastorale teams).

Aan elk pastoraal team is een vaste diaken en jeugdouderling gekoppeld. Van de diaken en jeugdouderling wordt niet verwacht dat ze bij alle overleggen van het betreffende pastoraal team aanwezig zijn, maar wel dat ze benaderd kunnen worden voor vragen/advies (bijvoorbeeld voor aanvragen voor stille hulp en aanvragen voor opkickers voor kinderen/jongeren). Elke diaken en elke jeugdouderling is gekoppeld aan twee pastorale teams.

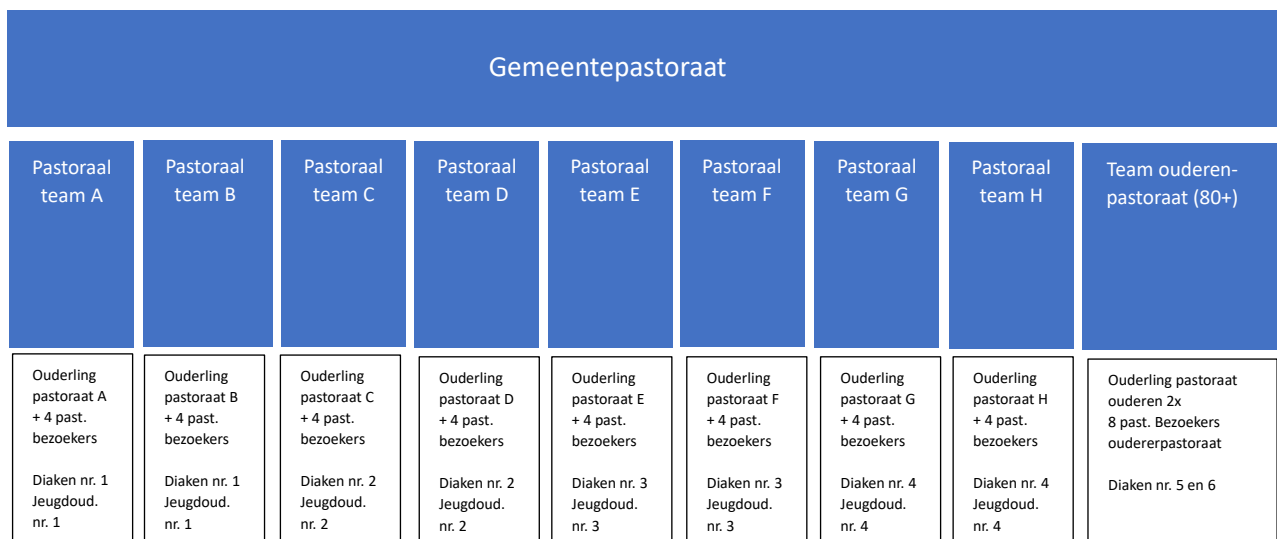
Daarnaast is het advies om de vrijwilligers van de Hervormde Vrouwendienst te koppelen aan de pastorale teams (één of meerdere mensen per team die zorgdragen voor het bezorgen van de bloemengroet en andere attenties).

⁴ Voor deze leeftijdsgrens is het raadzaam om voor de hele gemeente (dus ook de nieuw te vormen wijk vanuit Midden en Oost) dezelfde leeftijd aan te houden. Afstemming is gezocht met deze wijk, maar hun advies is nog niet openbaar.

De wijken West en Zuid samen bestaan uit 1138 huishoudens, waarvan ca. 100 huishoudens 80+ is. Voor het gemak rekenen we voor de huishoudens 80- met 1000 huishoudens. Het advies is om deze huishoudens onder te brengen bij acht pastorale teams. Elk van deze pastorale teams heeft 125 huishoudens onder zich. De adressen worden verdeeld onder vier pastoraal bezoekers. Dat betekent dat elke pastoraal bezoeker iets meer dan 30 huishoudens onder zijn/haar hoede heeft. De ervaring leert dat ca. 40% van de huishoudens behoefte heeft aan frequent huisbezoek.

Het ouderenpastoraat wordt ondergebracht in een pastoraal team met twee ouderlingen pastoraat met het aandachtgebied 80+. Het voorstel is om acht pastoraal bezoekers met het aandachtsgebied ouderen aan te stellen. Met het oog op de begrafenissen die geleid moeten worden voor de gemeenteleden die ouder dan 80 jaar zijn, zou (naast de predikant die gekoppeld is aan het ouderenpastoraat) gezocht kunnen worden naar gemeenteleden die rouwdiensten kunnen/willen leiden en daar bijvoorbeeld een opleiding voor willen doen of hiervoor een ouderenpastor extern voor aan te trekken. Rouwdiensten zijn geen formele erediensten.

Organogram gemeentepastoraat

Aandachtspunten

- Hoe zorgen we voor een goede aansluiting bij de andere wijk (Midden en Oost)? Ook qua structuur (algemene kerkenraad)?
- Hoe voorkomen we dubbele belasting?
Dan gaat het bijvoorbeeld om mensen die afgevaardigd zijn in de kleine kerkenraad vanuit een bepaalde groep, maar ook nog zitting hebben in een gemeente-overstijgend orgaan (algemene kerkenraad, missionair team, Wijk Next)
- Willen we nog extra werkgroepen benoemen? Werkgroep voor eredienst? En in hoeverre moeten vertegenwoordigers van deze werkgroepen zitting hebben in de (grote) kerkenraad?
- Daarnaast is het goed om voor het verbreden van de betrokkenheid en verantwoordelijkheid binnen de wijkgemeente na te denken hoe huidige initiatieven geborgd kunnen worden en nieuwe ideeën uitgewerkt worden (denk aan een klusteam, vacaturebank, kookteam, bezorgteam).